

**Նախնական զինվորական պատրաստություն և անվտանգ կենսագործունեություն
առարկայի օլիմպիադա 2019թ.
ՄԱՐԶԱՅԻՆ ՓՈՒԼ
8-9 - րդ դասարան**

Տևողությունը՝ **120** րոպե:

Գնահատումը կատարվում է **20** միավորանոց համակարգով:

Տեստային և գրավոր առաջադրանքի մեկ ճիշտ պատասխանը գնահատվում է 1(մեկ) միավոր:

1. S-72 Տանկի հիմնական սպառազինությունը՝

ա) 7,62 մմ տրամաչափի գնդացիքն է

բ) 7,62 մմ տրամաչափի գնդացիքը և 12,7 մմ տրամաչափի զենիթահրթիռային գնդացիքը

գ) 125 մմ հարթափող թնդանոթն է

դ) 135 մմ հարթափող թնդանոթն է

2.Ի՞նչ պարզևներով են պարզևատրվում ՀՀ ազգային և Արցախի հերոսները.

ա) Մարտական Խաչ և Հայրենիք

բ) Ոսկե Արծիվ և Մարտական Խաչ

գ) Հայրենիք և Ոսկե Արծիվ

դ) Հայաստանի ազգային հերոս

3. Ազիմուտով շարժվել նշանակում է.

ա) որոշել շարժման ուղղությունը և այն պահպանել նախատեսված նշանակետին հասնելու համար:

բ) որոշել շարժման ուղղությունը և այն օգտագործել նախատեսված նշանակետը շրջանցելու համար:

գ) գտնել տեղանքում նախանշված կետը և հասնել այդ կետին:

դ) որոշել շարժման ուղղությունը և շարժվել դեպի նշանակետը

4.Ի՞նչ է կողմնացույցը:

ա) Կողմնա ցույցը պարզագույն սարք է, որով որոշում են Հյուսիսը, հարավը, Արևելքը և Արևմուտքը:

բ) Կողմնացույցը պարզագույն սարք է՝ հորիզոնի կողմերը կամ կոմնորոշիչի ուղղությունը որոշելու համար:

գ) Կողմնացույցը բարդ սարքավորում է՝ հորիզոնի կողմերը կամ կողմնորոշիչների ուղղությունը որոշելու համար:

դ) Կողմնացույցը պարզագույն սարք է՝ առարկաների դիրքերը և հեռավորությունները որոշելու համար:

5. Քանի՞ կանոնադրություն ունի ՀՀ զինված ուժերը.

- ա) 1 բ) 3
գ) 2 դ) 4

6. Ո՞րն է միջազգային մարդասիրական իրավունքի էությունը.

- ա) Կանոնակարգում է զինված ընդհարումները՝ նպատակ ունենալով թեթևացնել մարդկային տառապանքները, մեղմել պատերազմի պատճառած ցավալի հետևանքները:
բ) Կանոնակարգում է զինված հարձակումները՝ նպատակ ունենալով ապահովել մարդկային կյանքերի անվտանգությունը:
գ) Պաշտպանում է հարձակվողի իրավունքներն ու շահերը:
դ) Պաշտպանում է հարձակման ենթարկվածի իրավունքներն ու շահերը:

7. Վնասվածք ստանալու պահից սկսած առաջին կես ժամը կոչվում է.

- ա) <<Թանկ ժամանակ>> բ) <<Բարենպաստ ժամանակ>>
գ) <<Ոսկի ժամանակ>> դ) <<Հարմար ժամանակ>>

8. Շարքի ճակատի հակադիր կողմը կոչվում է՝

- ա) Ետնակողմ բ) Թև
գ) Թիկունք դ) Ետնամաս

9. Հրաձգության ամենահարմար դիրքը՝

- ա) պառկած կրակելն է:
բ) Ծնկած կրակելն է:
գ) Կանգնած կրակելն է:
դ) Հենված կրակելն է:

10. Ադրբեջանի զինված ուժերի թվաքանակը՝

- ա) 124 000 մարդ է: բ) 144 000 մարդ է: v
գ) 114 000 մարդ է: դ) 214 000 մարդ է:

11. Ո՞րն է մագնիսական միջօրեականը:

Մագնիսական սլաքի ցույց տված ուղղությունը, որն անցնում է կանգնած կետով, կոչվում է մագնիսական միջօրեական:

12. Դեռևս հին դարերում հայկական բանակի զորագնդերում գործում էր կենտրոնաձիգ համակարգ՝ տասնապետ, հիսնապետ, հարյուրապետ, հազարապետ, սպարապետ:

13. Սողանքի նախանշաններն են՝ դռների ու պատուհանների փեղկերի սեղմվումը, պատերի վրա ճաքերի առաջացումը, ծառերի ու ցանկապատերի տեղաշարժը և այլն:

14. Հորիզոնի կողմերը Արեգակի և ժամացույցի օգնությամբ որոշելու համար անհրաժեշտ է ժամացույցը պահել հորիզոնական դիրքով և պտտել այնպես, որ փոքր սլաքը ուղղված լինի դեպի Արեգակը: Փոքր սլաքի և թվատախտակի <<1>> թվի միջև ընկած անկյունը պետք է մտովի կիսել երկու հավասար մասի: Անկյան կիսորդը ցույց կտա ուղղությունը դեպի հարավ: Մինչև կեսօր (13⁰⁰) թվատախտակի վրա սկսվող անկյունը կլինի <<1>> թվից ձախ, իսկ կեսօրից հետո՝ աջ:

15. Ի՞նչ է կոման և ի՞նչ է պետք է անել դրա առկայության դեպքում:

Կոման ուղեղի կեղևի կտրուկ ընկճումն է, որը բնորոշվում է գիտակցության կորստով: Պետք է հիշել՝ եթե ուշաթափությունը տևում է 3-5 րոպեից ավելի և անոթազարկ կա, ապա դա կոմա է, և տուժածին պետք է անհապաղ շրջել փորի վրա կամ կողքային անվտանգ դիրքի և գլխին սառը դնել:

16. Փոթորիկների և Մորիկների ժամանակ բնակիչները պետք է հեռու մնան շենքերից, էլեկտրասյուններից, լարերից, պաշտպանվեն մոտակա ձորերում, առավակներում, փոսերում:

17. Չինվորների և սերժանտական կազմի համար սահմանվել են հետևյալ կարգապահական տույժերը՝

- հայտարարել նկատողություն,
- հայտարարել խիստ նկատողություն,
- ժամկետային ծառայության զինվորներին ու սերժանտներին զրկել զորամասի տարածքից հերթական արձակումից,
- զինվորներին նշանակել արտահերթ վերակարգում աշխատանքի,
- մեկուսացնել և պահել կարգապահական մեկուսարանում,
- զրկել գերագանցիկի կրծքանշանից
- իջեցնել սերժանտների պաշտոնը կամ մեկ աստիճանով՝ զինվորական կոչումը

18. Հրաձգության ժամանակ պահպանվում են անվտանգության հետևյալ կանոնները.

Պարապմունքից առաջ ղեկավարի հրամանով կամ ինքնուրույն ստուգել՝ լիցքավորված չէ՞, արդյոք զենքը:

Պահեստատուփը լիցքավորելիս ուշադիր հետևել՝ ուսումնական փամփուշտների մեջ չկա՞ն, արդյոք, մարտական փամփուշտներ:

Կտրականապես արգելվում է զենքը ուղղել մարդկանց վրա, անկախ այն բանից լիցքավորված է այն, թե՛ ոչ

19. Ազիմուտը կարող է լինել 0⁰-ից մինչև 360⁰:

20. Ժամանակի առկայության դեպքում անհատական խրամատը պետք է խորացնել մինչև 60 սմ՝ կրակելու համար, ապա մինչև 110 սմ՝ կրակելու համար: